

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲)	رشته: ریاضی - تجربی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۹۵/۱۰/۲۲	تعداد صفحه: ۵ صفحه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

الف	معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)	بارم
	معنی بیت ها و عبارت های زیر را به فارسی روان بنویسید:	
۱	نزدیک آفتاب وفا می فرستمت.	۰/۲۵
۲	خود گنبد چنگی به دل نمی زد.	۰/۲۵
۳	بوسهل بر خویشتن می ژگید.	۰/۲۵
۴	یک نظر به زیر پا نینداختم.	۰/۲۵
۵	به شکر اندرش مزید نعمت.	۰/۱۵
۶	هر که شدت حلقه در، زود برد حقه زر	۰/۱۵
۷	به باد آفره این گناهم مگیر	۰/۱۵
۸	عاقبت از خامی خود سوخته	۰/۷۵
۹	دوباره پلک دلم می برد، نشانه چیست؟	۰/۷۵
۱۰	جمله در دام افتادند و صیاد شادمان گشت و به تگ ایستاد، تا ایشان را در ضبط آرد، و هر یک خود را می کوشید.	۱
۱۱	روزکی چند صبر کنی تا من بر این مشت خاک دست کاری قدرت بنمایم، تا شما در این آینه نقش های بوقلمون بینید .	۱
ب	معنی واژه (۲ نمره)	
	معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.	
۱۲	باز زین و برگ را بر گرده کهرها و گرندها نهادند .	۰/۲۵
۱۳	چون که موسی این عتاب از حق شنید در بیابان در پی چوپان دوید	۰/۲۵
۱۴	نادره کبکی به جمال تمام شاهد آن روضه فیروزه فام	۰/۲۵
۱۵	هر چند که ملایکه در آدم تفرس می کردند ، نمی دانستند که این چه مجموعه ای است.	۰/۲۵
۱۶	سرسبزترین بهار تقدیم تو باد آوای خوش هزار تقدیم تو باد	۰/۲۵
۱۷	اگر چه ملالت به کمال رسیده باشد ، اهمال جانب من جایز نشمری .	۰/۲۵
۱۸	سراسر کتاب بیهقی مشحون است از گفت وگوهای اشخاص با یکدیگر .	۰/۲۵
۱۹	بترس از جهاندار یزدان پاک خرد را مکن با دل اندر مفاک	۰/۲۵
پ	خود آزمایی (۳ نمره)	
۲۰	شاعر در شعر زیر روشنایی چشم جانباز را به چه چیزی تشبیه کرده است؟ « صبح، دو مرغ رها / بی صدا / صحن دو چشمان تو را ترک کرد »	۰/۲۵
ادامه سوالات در صفحه دوم		

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ریاضی - تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تعداد صفحه: ۵ صفحه	تاریخ امتحان: ۹۵/۱۰/۲۲	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۵		

۰/۲۵	کدام بیت زیر بیانگر مفهوم « تقدس سرزمین فلسطین » است؟	۲۱
	الف) باید به مژگان رُفت گرد از طُور سینین باید به سینه رُفت زین جا تا فلسطین	
۰/۲۵	بیت « فسانه گشت و کهن شد حدیث اسکندر سخن نوآر که نو را حلاوتی است دگر »	۲۲
	با کدام یک از ابیات زیر ارتباط معنایی دارد؟	
۰/۲۵	الف) راز، نهان دار و خَمَش ور خمشی تلخ بود آن چه جگر سوزه بود باز جگر سازه شود	
	ب) هین، سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود وارهد از حدّ جهان، بی حد و اندازه شود	
	ج) ناقه صالح چو زکّه زاد یقین گشت مرا کوه پی مزده تو اُشتر جمّازه شود	
	د) خاک سیه بر سر او کز دم تو تازه نشد یا همگی رنگ شود یا همه آوازه شود	
۰/۲۵	در عبارت زیر منظور از « مادر » چیست؟	۲۳
	« این فرزند فراموشکار که، سرگرم کارهای مصنوعی و ساخته های پیچیده خود، مادر خویش را از یاد می برد، با یادآوری های وسوسه انگیز نوروژ، به دامن وی باز می گردد. »	
۰/۲۵	در بیت « تو برای وصل کردن آمدی / نی برای فصل کردن آمدی » رسالت اصلی حضرت موسی (ع) چیست؟	۲۴
	با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید:	۲۵
	« ای طاق نهم رواق بالا بشکسته ز گوشه کلاهد »	
۰/۱۵	الف) مقصود از « طاق نهم » در عقیده گذشتگان چیست؟	
۰/۲۵	ب) بیت در ستایش چه کسی سروده شده است؟	
۰/۱۵	با توجه به بیت « مردی صفای صحبت آینه دیده از روزن شب، شوکت دیرینه دیده »	۲۶
۰/۲۵	الف) مقصود شاعر را از « مردی صفای صحبت آینه دیده » بنویسید.	
۰/۲۵	ب) منظور از « شوکت دیرینه » چیست؟	
۰/۲۵	در بیت « از مضیق حیات درگذری / وسعت مُلک لامکان بینی » شرط رسیدن به « کمال یا مُلک لامکان » چیست؟	۲۷
۰/۲۵	درک مطلب (۴ نمره)	ت
۰/۲۵	مقصود از « خانه » در عبارت زیر چیست؟	۲۸
	« من در زمین، حضرت خداوندی را نابیی می آفرینم اما هنوز تمام نکرده ام. این چه شما می بینید، خانه اوست، منزلگاه و تخت اوست. »	
ادامه سوالات در صفحه سوم		

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ریاضی - تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تعداد صفحه: ۵ صفحه	تاریخ امتحان: ۹۵/۱۰/۲۲	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۵		

۰/۲۵	کدام یک از ابیات زیر به مفهوم « همواره عاشق بودن » تأکید می کند؟ الف) هر چند که از آینه بی رنگ تر است / از خاطر غنچه ها دلم تنگ تر است ب) در هر نفسی که می تپي ای دل من / یادت نرود اجازه از عشق بگیر	۲۹
۰/۲۵	در بیت « گر نبندی زین سخن تو حلق را / آتشی آید بسوزد خلق را » مقصود از مصراع اول چیست؟	۳۰
۰/۲۵	نویسنده، در عبارت زیر کدام نوع زندگی را مطلوب می داند؟ « برای کسانی که در کنار گواراترین چشمه ها چادر می افراشتند ، آب انبار آن روزی تهران مصیبت بود . »	۳۱
۰/۲۵	در شعر زیر مقصود از « گوهرهای نادر طبیعت » چیست؟ « زمان که بخشنده بود ، موهبت های خویش را تباه می سازد / بر ابروان زیبا شیارهای موازی درمی افکند / و گوهرهای نادر طبیعت را در کام می گشد . »	۳۲
۰/۲۵	منظور از « گوهر گوینده » در بیت زیر چیست؟ « آب چه دانست که او گوهر گوینده شود؟ / خاک چه دانست که او غمزه غمّازه شود؟ »	۳۳
۰/۵	مصراع اول بیت زیر بیانگر چه مفهومی است؟ « جان یک نفس درنگ ندارد ، گذشتنی است / ورنه بدین شتاب چرا می فرستمت »	۳۴
۰/۵	با توجه به عبارت زیر، بونصر چه نوع نامه هایی را برای امیر می فرستاد؟ « بونصر نامه های رسیده را، به خطّ خویش ، نُکت بیرون می آورد و از بسیاری نُکت ، چیزی که در او گراهیتی نبود ، می فرستاد فرود سَرای . »	۳۵
۰/۵	عبارت زیر فضای شهر مکه را چگونه ترسیم می کند؟ « گاهی به شهر مکه که در سیاهی محو شده بود ، نگاه می کرد . شهری که ناله دختران و گریه زنان گویی بر آسمان آن نقش بسته بود . »	۳۶
۰/۵	مقصود از بیت « بی سر و پا گدای آنجا را / سر ز ملک جهان گران بینی » چیست؟	۳۷
۰/۵	پیام مشترک دو شعر زیر چیست؟ الف) هر که در این بزم مقرب تر است / جام بلا بیشترش می دهند ب) خدا به انسان می گوید: « دوستت دارم / از این رو مکافاتت می کنم »	۳۸
۰/۲۵	دانش های ادبی (۳ نمره)	ث
۰/۲۵	کدام عنصر داستانی، جهت فکری و ادراکی نویسنده را نشان می دهد؟ الف) لحن ب) هسته ج) درون مایه د) زاویه دید	۳۹
ادامه سوالات در صفحه چهارم		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی - تجربی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۹۵/۱۰/۲۲	تعداد صفحه: ۵ صفحه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

۰/۲۵	در کدام یک از ابیات زیر آرایه «اغراق» به کار رفته است؟ الف) پراگنده گشتند ز آوردگاه ب) ز سم ستوران در آن پهن دشت غمی گشته اسبان و مردان تباه زمین شش شد و آسمان گشت هشت	۴۰
۰/۲۵	تعریف زیر بیانگر کدام قالب شعری است؟ «این نوع شعر از چند بخش تشکیل می‌شود؛ هر بخش دارای قافیۀ جداگانه است و بینی که در میان بندها قرار می‌گیرد و عیناً تکرار می‌شود، بندها را به هم پیوند می‌دهد و معمولاً دارای وحدت موضوع است.»	۴۱
۰/۲۵	یک اثر از «محمد بهمن بیگی» نام ببرید.	۴۲
۰/۲۵	آرایه مشترک شعر و نثر زیر را بنویسید. الف) شقایق بر یکی پای ایستاده ب) این کوه دیگر از جمودت خود خارج شده و روحی پیدا کرده بود و روحش محمّدبود.	۴۳
۰/۲۵	شرح زیر، معرفّ کدام شخصیت ادبی است؟ «او از شاعران برجسته قرن ششم ملقب به «حسان عجم» است و در سرودن قصاید شکوهمند و استوار شهرت دارد. غزلیات او بر خلاف قصایدش ساده و روان است.»	۴۴
۰/۱۵	نام صاحبان آثار زیر را بنویسید: الف) مرصاد العباد ب) بهارستان	۴۵
۰/۱۵	شاعر در کدام بیت، با آوردن علتی ادبی و غیر واقعی بر زیبایی بیان خویش افزوده است؟ الف) «بشکن دل بی‌نواي ما را ای عشق ب) «گفتند که لحظه‌ای است رویدن عشق این ساز، شکسته‌اش خوش آهنگ تر است» آن لحظه هزار بار تقدیم تو باد»	۴۶
۰/۱۵	کدام یک از عبارات زیر درست و کدام نادرست است؟ الف) مناجات و مرثیه در حوزه ادب غنایی قرار نمی‌گیرد. ب) حسب حال، مطمئن‌ترین راه برای آگاهی یافتن از اندیشه شاعران و نویسندگان است.	۴۷
ج	حفظ شعر (۲ نمره)	
۰/۱۵	واژگان به هم ریخته زیر مصراعی از یک بیت است، آن را کامل کنید. «زین، ظلمانی، برآسایم، حجاب، دمی، تا»	۴۸
۰/۱۵	در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید. خیمهٔ انس مزین بر در این که اساسش همه بی موقع و است	۴۹
ادامه سوالات در صفحه پنجم		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی - تجربی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۹۵/۱۰/۲۲	تعداد صفحه: ۵ صفحه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

۵۰	مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. خانه دل ما را از کرم عمارت کن	۰/۵
۵۱	کدام یک از مصراع های گروه «ب» با مصراع گروه «الف» مرتبط است؟	۰/۲۵
	الف	ب
	آن که گویند که بر آب نهاده ست جهان	مرو از راه که آن خون دل فرهاد است
		مشنو ای خواجه که تا در نگری بر باد است
۵۲	واژه مناسب داخل کمانک کدام است؟ « ما سیه گلیمان را جز (جفا ، بلا) نمی شاید »	۰/۲۵
سربلند و سعادت‌مند باشید.		